

College van B&W gemeente Renkum
Postbus 9100 1
6860 HA Oosterbeek

Datum : 3 juni 2025
Zaaknummer : 4586017
Contactpersoon : Maurice Chattelin
Telefoonnummer : 06 15 42 87 91

Onderwerp: bestuurlijke toekomst gemeente Renkum

Geacht college van B&W van de gemeente Renkum,

Begin april spraken we met een delegatie van uw college over de verkenning naar de bestuurlijke toekomst van Renkum. Het was opnieuw een prettig en open gesprek, waarin duidelijk werd hoe sterk onze gemeenten met elkaar verbonden zijn.

Die verbondenheid blijkt ook elk jaar weer tijdens de Airborne-herdenking, waarin we samen stilstaan bij onze gedeelde geschiedenis en de offers die in onze regio zijn gebracht voor vrijheid.

We kijken met veel interesse en waardering naar de stappen die jullie zetten. Samenwerken in de regio is belangrijker dan ooit – en we doen dat graag. We vinden het waardevol dat er zorgvuldig wordt gekeken naar wat nodig is om de bestuurskracht van Renkum te versterken. Vanuit Arnhem denken we graag actief mee. We staan open voor samenwerking en dragen met overtuiging bij aan een sterke regio.

Uitgangspuntennotitie

Tijdens het gesprek is aangegeven dat Renkum een uitgangspuntennotitie ging opstellen als onderdeel van de afronding van de verkenningsfase. Zodra die gereed zou zijn, zou Arnhem om een bestuurlijke reactie worden gevraagd. Diezelfde vraag zou ook worden voorgelegd aan de gemeenten Wageningen en Rheden. Op 1 mei ontvingen we dat verzoek, en daar geven we uiteraard graag gehoor aan.

Onze reactie

Zoals in ons gesprek in april besproken, staat voor ons voorop dat de uitkomst van de verkenning moet aansluiten bij wat inwoners en ondernemers in Renkum nodig hebben. Voor Arnhem geldt dat de zes uitgangspunten die zijn geformuleerd herkenbaar, begrijpelijk en goed voorstelbaar zijn. Alles bij elkaar vormen ze wat ons betreft een stevige en inspirerende basis voor verdere verkenning van de toekomst. We kijken ernaar uit om die gesprekken voort te zetten. Voor de volledigheid hebben we hieronder per uitgangspunt onze duiding en waardering vanuit Arnheems perspectief opgeschreven.

Tot slot

Een stabiele en toekomstbestendige ontwikkeling van onze buurgemeenten is ook voor Arnhem van groot belang. We worden graag betrokken bij de stappen die jullie zetten richting een passende bestuurlijke toekomst. Veel succes met het vervolg van de verkenning.

Hoogachtend,
het college van burgemeester en wethouders van Arnhem,
de secretaris, de burgemeester,

Reactie op uw bestuurlijke (hoofd)uitgangspunten

Hieronder vindt u *cursief* onze reactie op de bestuurlijke (hoofd)uitgangspunten.

1. Dorpsgericht werken en lokale eigenheid

De gemeente Renkum hecht grote waarde aan dorpsgericht werken en het behoud van de eigen identiteit van haar zes dorpen: Doorwerth, Heelsum, Heveadorp, Oosterbeek, Renkum en Wolfheze. De gemeente stemt haar inzet af op de behoeften van inwoners, verenigingen, ondernemers, organisaties en instellingen. Dorpenbeleid en een sterk voorzieningenniveau spelen in Renkum een cruciale rol in het behouden en versterken van de lokale identiteit.

Ook na herindeling/ opsplitsing wenst Renkum dat dorpenbeleid een belangrijk instrument blijft om de dorpen te versterken en hun inwoners, ondernemers en instellingen een representatieve stem te geven binnen de nieuwe gemeente. Een gemeente waarin het voorzieningenniveau op peil blijft.

Arnhem kan het belang van dit uitgangspunt voor Renkum volledig onderschrijven. Ook in Arnhem kennen we wijken en dorpen. Arnhem heeft al decennialang een sterk ontwikkelde wijkgerichte aanpak. Deze aanpak is gebaseerd op samenwerking met bewoners en maatschappelijke organisaties binnen de wijken. Dit komt tot uiting in onze wijkplannen en specifieke initiatieven zoals de Arnhem-Oost aanpak. De gemeente erkent het belang van de verschillen en de eigenheid van elke wijk, en zorgt voor wat nodig is om deze te ondersteunen. Met de aanwezigheid van de teams leefomgeving is Arnhem zichtbaar en laagdrempelig bereikbaar voor iedere wijkbewoner. Wat betreft generieke voorzieningen heeft Arnhem al jaren een loketfunctie voor burgerzaken in Arnhem-Zuid (in winkelcentrum Kronenburg) ingericht om zo de toegankelijkheid en bereikbaarheid voor inwoners te garanderen. In geval van een samengaan lijkt het niet meer dan logisch dat dit ook voor Renkum nodig zou zijn.

De positie en het karakter van een dorp is daarbij nog wezenlijk anders dan van een wijk. Wij ervaren dat in onze dorpen Elden en Schaarsbergen, maar in een gezamenlijke toekomst zou dat met de dorpen Doorwerth, Heelsum, Heveadorp, Oosterbeek, Renkum en Wolfheze een nieuwe dimensie vragen. U heeft daarmee al veel meer ervaring dan wij en we zouden daar dan samen vorm aan kunnen geven.

2. Behouden van natuur en landschap

Het prachtige landschap en de rijke natuur van de gemeente Renkum vormen een onmisbaar onderdeel van de leefomgeving voor inwoners en bezoekers. De gemeente zet zich in voor natuurbehoud, landschapsbeheer en biodiversiteit, met specifieke aandacht voor beeldbepalend groen en heidebeheer. Ook na herindeling wenst Renkum dat inwoners betrokken blijven bij beleidskeuzen op deze gebieden, zodat natuurbehoud en ecologische versterking ook in de nieuwe gemeente stevig verankerd blijven. De

bescherming van het landschap en een zorgvuldig beheer van de omgeving van de zes dorpen blijven prioriteit in een nieuwe grotere bestuurlijke context.

Ook voor Arnhem zijn groen, landschap en ruimte een belangrijke kwaliteit. Groen zit in het DNA van Arnhem net zozeer als in het DNA van Renkum. Bij ons komt dit sterk naar voren in onze omgevingsvisie en heeft in de afgelopen periode nog meer nadruk gekregen met het programma Radicaal Vergroenen, het plan gezonde leefomgeving en het duurzaam mobiliteitsplan. Arnhem is daarnaast ook actief in de Groene Metropoolregio, waar het groenblauw raamwerk als speerpunt is benoemd. Daarnaast heeft burgerparticipatie recent een flinke impuls gekregen met het actieprogramma 'Samen maken we Arnhem'. Dit draagt bij aan de betrokkenheid van inwoners bij beleidskeuzen op het gebied van natuur en landschap. Verder mogen in dit verband ook de wijkgroenagenda's niet onvermeld blijven, waar inwoners en gemeente samen optrekken om de wijk groener en aantrekkelijker te maken. Per saldo sluiten onze visies en ons beleid nu al nauw bij elkaar aan, wat in geval van een samengaan alleen maar versterkt zou worden.

3. Vormen van een krachtige organisatie

Renkum zoekt een fusiepartner die in staat is om samen, vanuit het nieuwe geheel, de bestuurlijke slagkracht op lokaal, regionaal, provinciaal en landelijk niveau te vergroten. Ten gunste van de regio als geheel en het gebied van de fusiegemeente in het bijzonder.

De fusiepartner wil werken vanuit één gemeentebestuur, met één robuuste ambtelijke organisatie. Een organisatie waarin ook de bedrijfsvoeringstaken zijn georganiseerd. Zodat we als gezamenlijke entiteit grip houden op de realisatie van de uitdagingen waar we voor staan.

Zoals aangegeven in meerdere Renkumse onderzoeken vraagt de huidige tijd steeds meer van de organisatiekracht van de gemeenten. Mede dankzij onze schaalgrootte is dat in Arnhem goed verzorgd. Onze organisatie kent een hoog niveau van kennis en ervaring op alle relevante onderwerpen. De kwetsbaarheden in de organisatie van een kleine gemeente als Renkum zijn in Arnhem niet aan de orde. In geval van een fusie zou die expertise ook ter beschikking komen voor de inwoners van Renkum.

4. Financiële transparantie en robuustheid

De gemeente Renkum heeft de voorbije jaren stevige financiële maatregelen getroffen. Daarmee is haar financiële huishouding weer op orde gebracht. Mede daarom vindt Renkum het essentieel dat er in een herindelingsproces volledige financiële transparantie is tussen potentiële fusiepartners. De gemeente Renkum communiceert graag open over haar financiële positie. Het doel is om een solide financiële basis te creëren voor een nieuwe gemeente, zodat deze bestuurlijk en financieel krachtig van start kan gaan.

Financiële robuustheid is voor Renkum een belangrijke voorwaarde in het herindelingstraject, waarbij de lasten voor inwoners en ondernemers van Renkum niet boven het huidige niveau moeten komen als gevolg van de herindeling.

Voor Arnhem is het volstrekt logisch dat je in een fusietraject volledig transparant bent naar elkaar en dus ook op de financiën. Arnhem kiest nadrukkelijk voor een robuust financieel beleid en heeft tijdig voorgesorteerd op bijvoorbeeld het ravijnjaar door bij de begroting voor 2025 reeds te bezuinigen en voor de komende jaren een sluitende begroting te presenteren. Met de website financien.arnhem.nl is voor iedereen te zien hoe de financiële situatie van Arnhem is.

Over toekomstige lasten voor inwoners is het moeilijk om uitspraken te doen. Dit zijn politieke keuzes, mede afhankelijk van financiële ontwikkelingen en wensen.

Een vergelijking van de huidige woonlasten levert het volgende beeld op:

Woonlasten in euro's (bron Coelho: atlas lokale lasten)

	Arnhem	Renkum	Landelijk
Eenpersoonshuishoudens met een huurwoning	334	340	376
Eenpersoonshuishoudens met een eigen koopwoning	1009	1231	964
Meerpersoonshuishoudens met een huurwoning	426	563	480
Meerpersoonshuishoudens met een eigen koopwoning	1100	1454	1053

5. Krachtige bestuurlijke en economische regio

De gemeente Renkum maakt onderdeel uit van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen. Deze regionale samenwerking biedt waardevolle kansen voor haar inwoners en ondernemers op het gebied van economische ontwikkeling, mobiliteit, duurzaamheid en innovatie.

Een herindeling moet deelname in één krachtige bestuurlijke en economische regio waarborgen, die bijdraagt aan het nieuwe geheel.

Voor Arnhem geldt het principe dat de regio telt. Niet voor niets is Arnhem bestuurlijk en ambtelijk sterk vertegenwoordigd in de Groene Metropoolregio. Met de Regionale Agenda en haar vijf opgaven is de regio steeds beter in staat om samen op te trekken en successen te boeken. Het binnenhalen van de

RegioDeal Arnhem Nijmegen en de nauwe samenwerking met de triple helix constructie van The Economic Board bewijst eens te meer dat deze regio vol potentie zit waar wij graag een bijdrage aan blijven leveren. Dat komt nu al ten gunste van alle inwoners in de regio. Na een samengaan van onze gemeenten zou dat ook in meer directe zin ten gunste komen van de inwoners van Renkum.

6. Een transparant en zorgvuldig herindelingsproces

De gemeente Renkum hecht aan een duidelijk en transparant herindelingsproces, waarbij inwoners, ondernemers, maatschappelijke partners, mede-overheden en gemeenteraden tijdig en helder worden geïnformeerd en betrokken. De gemeente streeft daarbij naar een juiste balans tussen zorgvuldigheid en voortvarendheid in een proces van herindeling.

Dit uitgangspunt kunnen wij uiteraard alleen maar onderschrijven. Een fusieproces vraagt nu eenmaal het nodige van veel partijen. Kennis van strategische communicatie en participatie spelen in dit soort processen een sleutelrol. Inwoners, ondernemers, partners en alle andere partijen dienen actief betrokken te worden bij het hele proces. Met onze kennis en ervaring dragen wij daar graag aan bij.